

Obsah:

O básnění

Apokalypsa, jezdcí

Napišu básně kytkám na listy!

Noc v lese

Padlí...

Krajina

Listopad

Noční rapsodie

Modříný

A možná mráz

Ofélie

Plačky

Slunce spravedlnosti

Včelí keř

Vůně všech rájů

Bůh

Osika

Topoly u řeky za větru

Samomluvy

Podzimní procházka zamilovaným krajem

Básníkovo (bá)snění

Virtuos slova Luboš Vinš, kdysi plzeňský studios knihovnictví, už dlouho žijící v literárním ústraní ve svém rodišti (tj. v Blatné na Strakonicku), se zaslíbil krásnému písemnictví před drahným časem, teprve v poslední době se však štedřeji představuje veřejnosti svými příspěvky v měsíčníku PLŽ (v roce 2004 získal Cenu Plže za prózu). Tím si jako by řekl o literárněkritické zařazení do spektra novodobé české poezie: čtyřicátník Vinš je v tomto kontextu vrstevníkem a soupeřem natolik ryzích poetů jako jsou Svatava Antošová, Emil Hakl, Petr Hrbáč, Lubor Kasal, Pavel Rajchman nebo Roman Szpuk, s nimiž ho spojuje víc tvůrčích souvislostí než s bezprostředně následující undergroundovou (J. H. Krchovský) a fenomenologickou generační vlnou (Lukáš Marvan). Ačkoli Luboš Vinš příznačně počíná předkládaný průřez svou novější básnickou tvorbou slovem "apokalypsa" a plaše prahne po nápravě světa, nicméně promlouvá zvláště co básník apollinský, takměř novo-novoklasicistický, směřující k estetizaci básnického tvaru a emblémů reality. Nyní si v hájemství svých veršů jako umělec přisvojuje podobu, ba i úděl "zbloudilého Mínotaura", čili rozeklaného člověkazvířete, mytického muže s býčí hlavou (maskou?), uzavřeného v labyrintu a předtím (zřejmě) uctívaného jako kyklopské božstvo. Tento Mínotaurus je u básníka pokládán za bytost zbloudilou, odsouzenou nikoli k vymáhání člověčích obětí, nikoli k žalostnému "vlčímu vytí nervů", nýbrž k nepřestajným samomluvám - a takové samomluvy směřují k básnění a ke snění. Proti věčnému chaosu světa staví Vinš odedávnu a neměnnou vznešenost přirozenosti či vznešenost přírody - a umělcův vztah ke krajině se proměňuje až v sublimovaný akt platonického erotissima. Zejména z této filosofie světa se v textech rojí toliké krajinné metafory, poutnický mnohdy nahlížený v souladu s niterným romantismem srdce, zcela ojedinělým v dnešní poezii. Básník snivec se i díky tomu zaposlouchává do tympánů snu a právě co ponořený do krasosnění se vyčleňuje z přeludného "nevěstince pravověrných" a vlastní prostibolo duše promítá do zcela jiného

prožitku či snu: do vizionářského přivolávání kýžené panharmonie světa, vzdorující a napravující nynější pandisharmonii. Leč potom mu věru nezbývá než se obracet do neznáma, hodlá-li být důsledný, zůstat ve stínu a zůstat tam rád. Navíc v něm přece není sám.

Vladimír Novotný